

UJVIDÉKI HÍRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 24 korona
 Negyedévre 6 "
 Egy hónapra 2 "
 Egyes szám ára mindenütt 8 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:

MAYOR JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:

DR. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.

Megjelenik

hétfé kétszer minden nap.
 Telefonszámok: Szerkesztőség 400.
 Kiadóhivatal 180. — Nyomda 122.

Összeomlott olasz támadás.

— Osztrák-magyar vezérkar jelentés. —

Budapest, október 6

(Hivatalos.) A Gabriele szakaszon az esti órákban kezdett olasz támadás összeomlott. Különben egyik harctéren sem volt nagyobb harci esemény.

A vezérkar főnöke.

Pergőtűzhullámok Flandriában.

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin, október 6.

A nyugati harctér:

NYUGATI HARCTER: Rupprecht bajor trónörökös hadserege a Flandriai harctéren a naphosszat erős zárótlézés Pölkapellen és Gheluvel között este egyes helyeken pergőtűzhullámokká erősödött. Angol támadások nem következtek. Előretörő földerítő osztagokat visszavertünk.

A német trónörökös hadserege Soissons-tól északra a tűzérési tevékenység ereje és terjesztése este fokozódott. Reims-től északra a franciák előretörése megállt. A Maas mindkét partján csapataink Béhincourt-nál, Forges-nál, Samogneunnél és Beconvaux-nál betörték az ellenséges állásokba és mindenütt foglyokkal tértek vissza. Zivataros időjárás korlátozta a repülők tevékenységét. 5 ellenséges repülőt lelőtünk. Müller hadnagy 29-ik győzelmet aratott.

KELETI HARCTER: Nem volt nagyobb harci esemény.

MACEDON ARCYNAL: A tűzérési harc több ízben hevesebb volt mint egyébként. A Doiran-tórtól keletre egy angol zászlóalj támadásait holgár biztosítócsapatok visszaverték.

Ludendorff, első főszállásmeister.

Az ántant ellenőrzi Oroszországot.

Amszterdam, okt. 6.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Odesszai jelentés szerint az ántant-kormányzat erélyes lépéseket tesznek, hogy meggyőződjenek az orosz kormány és a petrovári forradalmi bizottság szándékáról és valódi álláspontjáról a szövetségesekkel szemben. Meg fogják tudni szándékoz-e a kormány véget vetni a hadsereg teljes demoralizálódásának. Az ántant nem sajnál újabb súlyos áldozatokat az orosz hadsereg felfegyverzésére és újraszervezésére, de akarja tudni, miért.

Nyilatkozton a kancellár!

Berlin, okt. 6.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A birodalmi gyűlés többsége — itteni jólétesült politikai körök véleménye szerint — követeli, hogy a kancellár határozott kijelentést tegyen az alldeutsch propaganda ellen. Ha ezt nem teszi meg, újabb, megfélemlítő interpellációt fognak benyújtani.

Döntőbírósság Mezőssy és a Világ között.

Budapest, okt. 6.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Mint ma köztudomásúvá vált, a Világ című lap és Mezőssy földművelésügyi miniszter ügyét nem bocsátják rendes bírósági tárgyalás elé, hanem döntőbírósságilag fogják elintézni. A döntőbírósság tagjai Mezőssy földművelésügyi miniszter részéről: Dessevly Emil gróf és Sebes Dénes titkársági tanácselnök, Magyar Lajos hírlapíró részéről: Szende Pál dr., az OMKE főtitkára és Rónai Zoltán dr. ügyvéd. A választott bíróság elnöke Wallacis Gyula báró, a közigazgatási bíróság elnöke. A döntőbírósság ma tartotta első ülését.

A kancellár Elzász-Lotharingről.

Berlin, okt. 6.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Michaelis kancellár a pártok vezéréit a jövő hét egy napjára a kancellári palota ába meghívta magához. A kancellár a jelek szerint fontos nyilatkozatokat tesz Elzász-Lotharingről.

Nagy vihar a birodalmi gyűlésben.

A többség az alldeutsch propaganda ellen.

Berlin, okt. 6

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A birodalmi gyűlés ma tárgyalta a szocialisták által beterjesztett következő interpellációt: Van-e tudomása a birodalmi kancellárnak arról, hogy a hadseregben a felettek propaganda fejtenek ki a nagynémet politika érdekében, nevezetesen a birodalmi gyűlés határozata ellen. Mit szándékozik a birodalmi gyűlés tenni, hogy ezt a szolgálati hatalommal való visszatételt meggátolja?

Landberg szociáldemokrata képviselő az interpelláció indoklásában rámutat arra, hogy az alldeutsch törekvések számtalan esetben a hazafias pártok közreműködése mellett folynak. Oly férfiak, akik eddig mísem szenvedtek a háborútól azt kérdezik: hátkárba vesszenek áldozataink? De mi viszont azt kérdezzük: vajon hátkárba véselt áldozat-e Németország megmentése? Mi szereplünk annyira hazánkat, hogy nem törődünk Kurlanddal és Longvayal annak megköcsöztetése árán, hogy elveszítjük Németországot. A nagynémeteknek tudniuk kell, hogy Németország bármily erős is, szövetségesek nélkül nem diktálhatja a békét az egész világnak. Azokat a határidőket, amelyekre virázó reményeinknek meg kellett volna valószínűlni, mindig elhalasztottuk. (Nagynyugtalanosság jobboldalon.) A hazafias pártok idealistái nem gondolnak arra, mit kezdjünk az ellenséges terüetekkel, nekünk nincs tehetségünk az erkölcsi hódításokhoz. (Zajos tetszés a baloldalon és a centrumban.)

Másképp kell szólnunk, azokhoz a férfiakhoz, akik nem idealisták, hanem azért szólnak a háború mellett, mert anyagi hasznuk van abból. Ezeket szemérmességre kell szoktatnunk. (Nagy nyugtalanosság a jobboldalon, ének helyeslés a baloldalon és a centrumban.) Ezek az urak lapokat vásárolnak, óriási összegeket pazarolnak arra, hogy közvéleményt teremtsenek, amelyben a háborus nyereszkesedés jól érzi magát. A hazafias pártok egy része nem tesz egyebet, minthogy belső vizsályt szít azok ellen, akik a német népet és államot egy egységbe akarják összerolasztani. Ennek a háborúnak bármiképen végződik is, inség és nyomor lesz a vége. Jól tudják ezt az urak és azért állapítanak meg oly há-

borus célokat, melyekben maguk sem hisznek. Seidemannról azt mondják, hogy angol zsoldban áll, mert nem is tudja feltételezni, hogy politikai tevékenységét valaki másért folytassa, mint pénzért.

Landberg hevesen kikel azután a Deutsche Tageszeitung és a nagynémet lapok ellen, újból hangsúlyozza, hogy a többségi pártok, amelyek harcolnak Németország megcsönkítése és igábevételé ellen, ezt az igát más népekre sem akarják ráerőszakolni. Tisztában vannak vele, hogy a háború után borzasztó sokat kell dolgozni, de biznak benne, hogy a német nép ezt is kiallja. Tiltakozik az ellen, hogy a hatóságok agitációt folytassanak a hazafias pártok érdekében, amikor a birodalmi gyűlés politikájával együtt a birodalmi kancellár is világosan megmondta a pápa jegyzékére küldött válaszában, hogy a birodalmi gyűlés bekezezőlöcöljét magáévé teszi. A kancellárnak ki kell jelentenie, hogy az alldeutsch propaganda ellen el fog járni és nem engedki a vezetést a kezéből.

Siehn hadügyminiszter nyomban válaszolt az interpellációra és mindjárt beszédnek elején viharos elentmondást idézett elő a baloldalon, amely minden mondata után megjajuit. Az elnök csak nagynémetzen tudta a rendet helyreállítani. A hadügyminiszter többek között kijelentette, hogy azok a tények, amelyeket a szónok előadott nem felelnek meg mindenben a valóságnak. Erős munkájába kerülhetett a szónoknak, hogy néhány jelentéketlen adatot összeszerjen.

A miniszter ezután így folytatta: A hadsereg felvilágosítása, mely a háború elején kezdődött most is tart, a katonáknak megmagyarázzák az ellenséges szándékat és az eszközöket, melyeket használ. A katonák szellemi képességeinek kifejlesztésére a politikai propagandáról sohasem volt szó, a hadvezetőség azonban intézkednek ilyen esetekben. Hnbenburg nemrég tépte szét félreerhetetlenül azt a hitet, mely szerint Hindenburg és Ludendorff között félreértések vagy nézeteltérések voltak. Nincs még két férfi a birodalomban, akik között olyan egyetértés volna, mint Hindenburg és Ludendorff közt. Ujabbban vannak, akik a vezérát-

bornagyot azzal gyanúsítják, hogy személyes érdekében áll folytatni és nyújtani a háborút. (Fellátások jobbról: Pflü, piuj, balról: Hol marad az interpelláció?)

Schöplín képviselő: Kert a hadügyminiszter!

Schöplint az elnök rendreutasítja. A hadügyminiszter így folytatja beszédét: Tudjuk, hogy ellenségeink minden erejükkel törekednek a német nép között viszályt támasztani. A hadsereg felvilágosítása megakadályozza ezt, azért csinálják a háboru eleje óta és folytatni is fogják.

A következő szónok Helfferich államtitkár volt, aki szintén csaknem minden szavával viharos, zajos jeleneteket okozott. Kijelenté, hogy a birodalmi kancellár az összes katonai hatóságokkal egyetértésben, hogy a hadseregben nem kell és nem is szabad politikát belevinni, de egy oldalról sem, sem jobbról, sem balról. Ami a polgári hivatalnokokat illeti, azoknak szabad politikáit a megvont határokon beüf. A kancellár el van foglalva fontos ügyekkel, nincs ideje az interpelláció miatt idejönni, ha nagy politikai vitáról volna szó, ez más lenne, de ez az eset most nincsen.

— Reméli — mondotta Helfferich, — a képviselő sem kívánja, hogy a kancellár átközljen a hadseregben a hazafias pártokat.

Beszédét az államtitkár így fejezte be: „Ha önök nem bíznák a hadvezetőség és a birodalmi vezetésnek élén álló férfiakban (fellátások balról: Nem bíznák!) akkor nincs célja, hogy csak egy szót is tovább beszéljen.

Helfferich ezzel abbahagyta beszédét, izgatottan lelépett a szónoki emelvényről és elhagyta az üléstermet.

A birodalmi gyűlés azután elhatározta, hogy az interpelláció felett a vitát megkezdi.

Az első szónok Rimlow centurmpárti képviselő volt, aki szintén éles szavakkal ítélte el a hadseregben folytatott alldeutsch propagandát. Ez ellen minden eszközzel küzdeni kell. A centurmpárt, mely a német birodalmi gyűlés bekerezolációját és a pápa jegyzékére adott választ megácnak vallja, mindent el fog követni, hogy a tisztességes békét biztosítsa Németországnak.

Thoma dr. arra utal, hogy a nemzeti szabadelvű párt azért lépett be a hazafias pártok sorába, hogy tiltakozzék ama mód ellen, amellyel némety párt a békére törekszik. A német szabadelvű párt tiltakozik minden visszaélés ellen. Reméli, hogy a szociálisták sem akarják a győzelmi akaratot kisebbiteni.

Hasonló értelemben, szólaltak fel Graefe konzervatív és még több szónok. Hase szabadelvű néppárti politikus a hadügyminiszter ellen beszélt és így fejezte be szavait:

— A német nép ebben a háboruban megmutatta erejét, joga van most már tiszta szemmel a jövő eseményei elé nézni. — A többi pártok is a birodalmi kan-

cellártól teljes tiszta képet akarnak a helyzetéről. Nem szabad sem a fronton, sem a front mögött alldeutsch agitációt folytatni.

Ezután a független szociálisták nevében egy indítványt terjesztettek be, mely szerint határozza el a birodalmi gyűlés, hogy bizalmatlan a kancellárnak ennek az ügynek kezelésében alkalmazott mód-szerével szemben, mely ellenkezik a birodalmi gyűlés felfogásával.

Ezzel a vita folytatását hétéfőre halasztották el.

Súlyos angol veszteségek

Berlin, okt. 6

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynökség jelenti: Az angolok október 4-iki eredménytelen döntőharcukban óriási veszteségeket szenvedtek. 25 kilométeres fronton több mint 100000 embert vetettek csatába, ezeknek sorában záró és védőüzelésünk nagy pusztítást okozott.

A pápa indítványa Rómában.

Zürich, okt. 6

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Sécio jelenti Rómából: A pápa közvetítő indítványa csütörtökön az olasz külügy hivatalhoz érkezett.

Londoné és Washingtoné a döntő szó a békétárgyalás dolgában.

Berlin, okt. 6

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Baseler Nachrichten római jelentése szerinti hivatalos körökben egyáltalában nincs halandóság a közepathalmak által javasolt tárgyalási alap elfogadására. A döntő szó ugyan Londoné és Washingtoné, az olasz kormány az antant-népek társaságban mégis mindent el fog követni arra, hogy a megegyezés a Berlin és Bécs által tett javaslatok alapján ne jöjjön létre.

Készül a választójog.

Budapest, okt. 6

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A választójogi törvénytervezet munkája gyorsan halad előre és a legközelebbi napokban készül és minisztertanács elé kerül. Vázsonyi legközelebbi kihallgatásra megy a király elé, hogy előzetes hozzájárulást kikérje. A kormány a törvényjavaslatot még ez évben le fogja tárgyalni.

Nagy Ferenc dr. közlelmezési államtitkár.

Budapest, okt. 6

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Budapestről telefonálja tudósítónk: A hivatalos lap holnapi száma közli, hogy a király Nagy Ferenc dr. miskolci lőispánt buzgó szolgálatának elismerése mellett ezen állásától felmenté és a közlelmezési miniszterium államtitkárává nevezi ki.

Hadbavonulás mint reklám.

(Panaszos levél)

Kaptuk ma és minden kommentár nélkül közreadjuk a következő panaszos levelet:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A Kossuth Lajos-utczában van egy üzlet, amelynek a redőnyeim időről-időre egy nagy cédula ektelenkedik, mely azt hirdeti, hogy az üzlet tulajdonosa „bevonult” s ennek folytán kénytelen volt üzletét bezárni. Felváltva aztán 1—1 hélig az üzlet ismét kinyílik, jelezve a tulajdonos szabad életét, mert hisz a nyitott üzletjátó azt mutatja, hogy a tulajdonos „nincs bevonulva”. Mindezt azert mondom el, mert nagyon furcsának találom, hogy a háboru 4-ik esziendejében olyan ur, ki eddig — tudommal — a „boldog felmentettek” kategóriájába tartozott, most hogy 1—1 hétre bevonul a hadsereg vagy a lakosság részvétel igényekzik maga iránt azzal felkelteni, hogy minán a háborus konjunkturákat kihasználja, nagy vagyonot szerzett, többszörös háztulajdonos stb. stb. lett, most mert szegény „bevonult”, kénytelen volt üzletét bezárni! Hát ez igazából is izléstelenység s arcucsapás azok érzelmeinek, kik a háboru elején bevonultak, kik egzisztenciájukat vesztették, kik a haza oltárára vérért áldoztak s kik a haza védelmében mindenüket odaadák ahoyait, hogy mint az a bizonyos ur több házat vehettek volna s nagy vagyona-ra tehetek volna szert. Ha a szerény-ség nem tulajdonsága annak az urnak, legalább legyen józlése és ha már a haza szent oltárára — sajátos — 1—1 heti „bevonulást” kell áldoznia, tartsa meg kéréséért önma-gának s ne tegye cégérré s irgysé-gezt tárgyává „zerencsétlenségét”.

Maradtam Szerkesztő Urnak

tisztelő híve

Ujvidék, 1917 okt. 6 án

Egy a háboru első napja óta bevonult.

Ujabb 17,000 tonnát súlyesztettek el a tenger-alattjárók.

Berlin, okt. 6

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Buvárhajóink tevékenysége az Anglia körüli zárt területen ismét tizenhét ezer brutto regisztrotonna hajóteret súlyesztett el. A megsemmisíteti hajók között volt három fellegy-verzett gőzös, melyek közül kettő angol. Elsülyedt továbbá a P. M. 206. Ronald nevű angol halászhajómű.

A tengerészeti vezérkar főnöke

Német esti jelentés.

Berlin, okt. 6

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynökség jelenti: Nyugaton esős időjárás mellett nem történt különösebb esemény. Keleten helyi harcok a Szerethnél és Bukovinában.

London légi bombázása miatt nagy a fejletlenség Angliában.

Berlin, okt. 6

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Az amsterdami Handelsblad jelenti Londonból: Lloyd George a legközelebbi napokban fontos kijelentéseket fog tenni a légi háboru jövő vezetéséről. Erős intézkedéseket várnak a német légi támadások ellen. Azt állítja, hogy Anglia a légi hadviselés területén csak most kezd meg.

A Nieuwe Rotterdamse Courant egy hollandi ember elbeszélését közli, aki most tért vissza Londonból és jelenvolt a legutóbbi légi támadásnál. Előadása szerint a német repülőök legutóbbi támadása elsősorban a Tower, a London-bridge és az Angol-bank, továbbá a fontos katonai telepek ellen irányult. A szeptember 29-iki támadásnál a Tower egyik kapuja bedőlt, szeptember 27-én a Themse egyik vasúti átjárója sérült meg erősen. Ugyanelekkor egy bomba a vérteszred laktanyájára esett és izethet embert megölt, harmincötöt súlyosan megsebesített. Szeptember 30-án a Wellington szobor sérült meg.

Az Echo de Paris jelentése szerint az angol kormány arra kerte a királyt, hogy a repülő-támadások miatt időnkint változtassa meg a székhelyét. A király a kívánságot határozottan visszautasította, bár elismerte, hogy a repülő-támadások nagy veszedelem jelentenek a királyi családra.

A Petit Journal azt ajánlja, hogy az arzenált és a municiógyarakat távolítsák el Londonból és hogy jelentsék ki, hogy London — nyílt város.

Uj olasz támadás várható

Zürich, okt. 6

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Olasz lapok jelentése szerint az amerikai katonai misszió az olasz fővároszálásra érkezett. Ujabb olasz támadások várhatók.

Lemondott az olasz élelmezési főbiztos.

Lugano, okt. 6.

Canetta olasz élelmezési főbiztos beadta lemondását.

A nők választójoga

egyhangulag a

Diana

puder és krém mellett nyilatkozik meg, mert e két szer a női szépség egyedüli biztosítéka.

Próbáldoz K 1 — Nagy doboz K 2 50

Mindenütt kapható!

Munkapárti szervezkedés Bácsbodrogvármegyében.

Vojnichsék titkos akciója. — A sztapári konventikum. — Máltóságos ujságárus. — Készsülöds a megyegyűlésre.

Azon néhány óra alatt, amit Zomborban, Vojnich megyeszék helyén töltöttem, sikerült megtudnom, hogy a kulisszák mögött érdekes és pikáns események készülnek. Titkos, „szigorúan bizalmas” üléseket tart a megyei munkapárt, hogy mint a kéve, a széthulló párttagokká együtt tartsa, csüggedt lelkükbe új hitet öntsön, új reményeket keltsen, elhitesse velük a munkapárt új jelszavát: lesz még felátadás.

És Vojnichsékben vannak még sokan, akik e balga reménysegeknek, utópisztikus hiedelmeknek felülnek, de akik ma is a leghangosabbak, azokat nem a megyegyűlés fűzi a munkapárthoz, hanem végy, még most is falatoznak a kapott koncon vagy az evéssel megjött az étvágyuk és azért sirják, áhítazzák vissza a Lukács László alapította rendszert, mert úgy részesülni akarnak abban a sok földi jóban, ami a munkapárti aralom alatt nekik kijárt.

Akárhogy is van, tény, hogy a munkapárt ülésezik. Titkosan. Maga a kiskirály, a megye mindenható ura, akinek hozzájárulása nélkül Bácsme gyében egyetlen baktéri vagy harangzódt sem lehetett alkalmazni, áll most is a csüggedt tábor élére. Az ő délece alakja, monokijia Piható ismét, amikor hívja, gyurja a hívőket, az ingadozókat. Bá Vojnich István is résztvevő az a titkos gyűlésen, amelyet szeptember 28-án, miként a hugenották, éjnek idején tartottak és amelyen a többi nagy és kis Vojnich is megjelent és élette a bárót, a munkapártot, a fellátadást. De elmentek arra a titkos ülésre a hivatalos megye vezető hivatalnokai is: Sculteyi Ferenc alispán, dr. Szabolcsy László vármegyey főjegyző, dr. Pulyák József vármegyey főjegyző, dr. Frank Mihály árvászeki elnök és még néhány ktsbéd sculteyi, szabolcsy, pulyák és frank.

Mit határoztak, miről beszélgettek, tanácsokztak, beszéltek e Khuen Héderi Áry pártelnöknek vesztegetéséről, Lukács László sójáról, margitszigeti játékbankjáról, a párikasszáról, a néhai Bogdanovits Lukán patriárka oda bezetett milliójáról, Tisza István bankjáról, igazán nem fontos, megelégedtem azszal a tudattal, hogy ismét szépen együtt voltak, amint hogy össze is valók. De mégis megtudtam, mert kiszivárogt, az egykor duch Dick und Dinn pártfegyelem meglazult, az emberek fecsegővé váltak, hogy az október 24-iki megyegyűlésről volt leginkább szó, arról, hogy így meg úgy ők, akik világgétkben mindig igen nem szavaztak, most, amikor a demokratikus kormány átvizsgálásáról lesz szó, nem nem akarnak szavazni. Nem tudom, nem jár e önkéntelenül a szájuk igen re, de ha ki is mondják a nagy nem et, a világ még

sem fordul ki a sarkából. Hogy Vojnichsék megye bizalommal viselkedik-e a kormány iránt, vagy sem, nem fontos, sokkal fontosabb, hogy már béke legyen, még ha egymás hajába kapaszkodva is maradunk a munkapárttal. A kormány sem fog magának ősz hajszálakat növesztetni, ha Sculteyi, Szabolcsy, Pulyák és Frank elvonják tőle az élető napsugarat: a bizalmukat.

De Zombor se az már, ami volt. Ott már a falaknak is van fülük és kilúdozóit a nagy titok, amit hét lakat alatt őriztek: pszt, lábujjhegyen — a munkapárt szervezkedik. És mert a hitok már nem titok, megindultak a munkapárti erősek és törpe epigonok és kimentek október 4-iken Sztapárra, a munkapárti új Pusztaszára, ahol újabb vérszerződést csináltak vala.

Mind ezek az előzmények előrevelik az október 24-iki megyegyűlés árnyékát. Mindkét tábor készül a csatára: az egyik a Balogh Ernő felkesz gárdája a demokrácia hódító fegyverével, a másik a báróé, a régi roszdás szekercékkel... A világorát nem lehet megállítani és a demokrácia, amely államföket deportáltatott Szibériába, még valahogy meg fog birkózni a Vojnichsékkel, Skulteyiakkal és Pulyákkal.

De Zomborban nemcsak a munkapárt tápaszkodik fel haló poraiból, hanem a fekete klerikalizmus is, a sötétség, a felekezeti gyűlölet is. Nagy agítáció folyik a klerikalis sajtótermékek terjesztése ügyében. Az Új Lap, ez a gyalyalozó antiszemita ujság, a Neues Kleines Journal, a feketék német ujságja, a Sajtó és Szív, a Délvidék képzék az agítáció tárgyát. Uri dának, elegáns toalettkben odaállnak a templomajátba és árusítják az Új Lapot. Fenséges látvány, amikor Eperjessy Béla királyi bíró, zombori királyi törvényszék elnök fele sege a templomajátba árusítja kétfőrt a felekezeti gyűlöletet hirdető lapokat. A XX. században, amikor a világon végigvonal a demokrácia, a felvilágosodottság, a haladás tájfunja...

De miért legyenek ök inkább hívei a haladsáknak, amikor a bárók sem azok. 1912-ben a DMKE kulturpalotát akart építeni a kulturanelök szivategba: Zomborba. A tekintetes vármegyey egy önfédelt pillanatban 50.000 koronát szavazott meg erre a kulturcélra, de úgy, hogy 5 év alatt fel kell építeni a kulturpalotát. Jött a Balkánháború, utána a világháború, elérkezett az árdrágitók korszaka. Verből aranyeső lett. A téglalárak az építési anyag 300—500%-al megrádrult, a DMKE nem építhetett. És a felintetes megyey é év tavaszán a munkapárti alkotmány örök dicsőségére visszavonta az 50.000 koronát hozzájárulást.

Balogh Ernő főispán alig szellőztette ki a megyeháza fő-

ispáni fermet, nyomban Budapestre sietett, elment a belügyminiszterhez, elmondotta mi történt odalent munkapártme gyében, hogy nekik nem kell a kultúra... Ugron Gábor kék ceruzával áthúzta a megye kulturrelleses határozatát. Nem gill.

Az október 24-iki megyegyűlés új határozatot fog ez ügyben hozni. A kultúra mellett egy ellenére — el fog válni, hogy a sztapári konventikumon miképp határoztak a Vojnichsék...

Mayor József.

Halló! Halló! 10 perc a telefonközpontban.

A telefonálás sehogyse tartozik a háborús kellemetességek közé, de legkevésbé náunk, ahol — mi tagadás — igen sok a panasza a telefon ellen és az igazságnak tar tozom azszal, ha sietve hozzáfűzöm, a legtöbb esetben indokoltan. Napról-napra kapunk panaszos írásokat, amelyben majdnem azonos tartalmu panaszok vannak felsorolva és a panasztevők tölfélek várják el, hogy sietelmek nyilvános tárgyalásával elviselhetőbbé váljanak az állapotok.

Közérdekű kötelességet teljesítettem tehát, amikor engedélyt kértem arra, hogy egy félórát tölthessék a telefonközpontban és közvetlen tapasztalatokat szerezve megállapítsam, hogy a telefon elleni panaszok mennyiben indokoltak, mennyiben terheli a felelősség ezézt a telefonközpontot, az ök kötelességüket végző kezelőnőket?

Scholtz néce telefonosztály vezető szivessége, őt ma felmentem a telefonfőpncra, a hogy ott egy félórát végignézzem azt a hihetetlen lázas munkát, ami ott végbeme gy és amelynek méreteiről senkinek sem lehet fogalma, aki azt saját fülével és szemével végig nem tapasztalta.

Borzasztóan idegőző lázas munka folyik ott. Hat régi, rozoga, másutt kimustrált szekrénynek hat telefonközpont áll és végez olyan munkát, amelyet férfi algha győzne — idegkeltel. Férti egyik kezével a telefongyűlölet emásikkal a Schwarzer kapuját hogná. Csak nők képséek ilyen idegrocsoztó munkára. Mintha nem is finom idegzsállaik volnának, hanem csőből, vasból valók.

Mindgyöküknek száz előfizetője van, de hozzá csak tíz pár zsinórja, ami egyuttal azt jelenti, hogy csak tíz előfizetőnek tudnak egy-egy szekrényen egyidőben kapcsolást adni. A 11, a 12. és a 30-ik, aki a tíz előfizető egyidejű beszélgetése közben jelentkezik, nem kaphat kapcsolást, nem mintba a kezelőnő talán közben regényeket olvasna, hanem meit nincs zsinór.

És zsinór-e az, ami ott van, amit az a tíz előfizető beszélhet? Régi kopott, roszsz zsinór, földorvzföldorvza, úgy hogy ez ökozza, hogy a hang oly gyakran elmarad és mi ideges telefonbeszélgetők lármáznak, sztkelődznek és a názáretbeli uristent emlegetjük és azokat a szegény lányokat ökojuk, akik pedig igazán nem tehettek arról, hogy az állam — szükkebilisége-e vagy anyaghiány-e az öka — a Verbászson és másutt kidobott szekrényekkel boldogított bennünket.

— A 99-be kérem a 247-et, — hangzik az egyik nő ajkáról.

— Micsodát tetszik, hisz kapcsolóval van, — kiáltja rekedten a másik.

— Kérem a 366-ot a 97-be, — könyörög társnőjének a harmadik. — Juj édesem, adja már nekünk Budapestet, 30 előjegyzésem van — kardost odik a szabadkai kolleganőjénél a negyedik kezelőnő.

— Halló, Batajinca, was wünschen Sie? Ja 241, sofort, — előzékenykedik németül az ötödik.

— Kérek türelmet, reggel óta csupaállami beszélgetés van, privátot nem hozhatok, — mentegetődzik a hatodik.

És mind a hat egyszerre beszél. Rettenetes kaosz, valóságos Babylon. Hat nő ha egyszerre beszél. És még ha hat nő folyton és mindig egyszerre beszél. Rémes volt hallgatni. Ezt csak az érli meg, aki már hat nőt hallott egyszerre beszélni. De különösen jól megérti az, akinek egy nő beszéde is sok. Idegzsállaim kidagadtak, mintha hajófőtelek lettek volna. Az ajtóra néztem, hogy elmeneküljek. Félórára jöttem, de tíz percnél tovább nem bírtam.

Azzal mentem el, hogy megfogadtam jóvágamnak, hogy soha többé nem ökolom azt a hat szegény leányt, aki abban a telefonpokolban végzi a leglázásabb munkát. Ezekre a lányokra ráillik Hindenburg mondása: a háboru az idegek kérdése.

Hogy közel 500 telefonelőfizet kártársalmunk mégis fogalma legyen mi megye ott végbe azoknál a szegényeknél, pár számot sorolok amint azt ott egy hiteles na kilírtam:

Október 4-ikén 3926 helyinterurban és 775 megyeyi vag. hat rozoga tákolmányon össze 5095 beszélgetés volt egy nap. Minthogy a beszélgetések 90%-a 1/10—12 és 3—6 közt bonyolódik le, úgy hogy öránként átlag 500 kapcsolás jut, ami percenként 84 kapcsolást jelent, nem is szólva arról, hogy ugyanannyi szék kapcsolásról, megfigyelésről van szó, hogy beszélnek-e meg a felek. Még azt is elmondom, hogy csak egy direkt vonal van Budapesttel és azt is mindig állami beszélgetések foglalják le. A többi vonalnak Zombor, Obecsce, Titel, Palánka stb. mi végállomás vagyunk és mi csak akkor beszélhetünk, ha közbelső állomások nem beszélnek.

Igy fest a telefonközpont belülről. Igazságtalan mindenki, aki a szegény telefonelőfizetőket, hivatalosnak ezen martírijait ökojja. Nem, — ök a tudójüket, idejüket feláldozzák, hogy hamar hozzák meg a félnek a kapcsolást, öket nem bántuk. Minden liszteletet megérdemelnek. A telefonközpont mal berendezése mellett jobb állapotokat nem lehet teremteni. Nem maradt más hátra, mint türelmetlen lenni. Tanuljuk ezt meg a telefonelőfizetőktől, akik 37/2—45 forint havi éhbértet sokszor korgó gyomorral végzik ezt a lélek, test- és idegőző munkát. (mj.)

Az Ujvidéki Hírlap telefonszáma. Az Ujvidéki Hírlap telefonszámai a következők:

Szerkesztőség: 400 szám.

Kiadóhivatal: 180 szám.

Gyóni irodalmi estély Ujvidéken.

A Petőfi Társaság országos akcióit indít Gyóni Géza hamvainak hazahozatalára. Ujvidéken is rendez irodalmi estélyt a Petőfi Társaság.

— Budapesti munkatársunktól. —

Budapest, okt. 3.

Ujvidék fejlett társadalmi és művészi életét kétségkívül a legközelebről érdekl az a nagyszabású akció, amelynek egyes részleteit e hó 30-án megtartandó zárt ülésen beszéli meg a Petőfi Társaság. Ebben az akcióban arról van szó, hogy az ország legelső irodalmi társasága országos mozgalmat indít a szibériai fogságban elhunyt nagy magyar költő, Gyóni Géza hamvainak ünnepélyes hazaszállítása érdekében és az akció során nagyszabású irodalmi estélyt rendez Ujvidéken is. Ez lesz az első eset arra, hogy a Petőfi Társaság maga nagy irodalmi és kulturális erejével megjelenjen a vidéken is.

A Petőfi Társaság ujvidéki irodalmi estélyét alkalmassal október havában tartja meg, de ennek az estélynek sikere érdekében megindult már az előkészítő munkálatok és kiállítás van arra, hogy Ujvidék intellektuális közönségének valóban egy nem mindennapi irodalmi és művészi eseményben lesz része.

Az ujvidéki irodalmi estély részét és a Petőfi Társaság akcióját meg az Ujvidéki Hírlap budapesti szerkesztősége kérdést intézett a Petőfi Társaság kiváló titkárához, Dr. József Iróhoz, aki kérdésre így válaszolt:

— Amint a háborus helyzet megengedi, a Petőfi Társaság hazafelől a hónap szibériából nagynevű tagjának, Gyóni Gézának hamvait, amelyek egyelőre távol a költő szülőhajójától, Krasnojarszkban nyugszanak. A hamvakat Budapesen helyezik örök nyugalomra abban a díszsírhelyben, amelyet erre a célra a főváros tanácsa bocsájott a Társaság rendelkezésére. Gyóni Géza sírja felett a nemzeti áldozatkészség díszes emlékművet állít, hogy ez a márvány hirdesse a késő utóbornak, hogy alatta nyugszik egyik legnagyobb poétája az országnak, aki a háborus költészetnek egyik legértékesebb erőssége volt, akinek fejlődőképességét derékben vágta ki a kérelhetetlen halál és aki kétségkívül egyik legjelesebb művésze lett volna a magyar poétikának.

— A Petőfi Társaság a napokban zárt ülést tart és ezen a zárt ülésen részletesen megbeszéli azt az akcióit, amelyet országosak akarunk indítani Gyóni Géza hamvainak hazahozatala érdekében. Ugy tervezik, hogy a Petőfi Társaság irodalmi estélyeket fog rendezni azokban a városokban, amelyeknek fejlett intellektuális élete lehetővé teszi az ilyen irodalmi estélyek rendezését. E sorban természetesen Ujvidék az első helyek egyikén áll és így különös gondot fordítunk arra, hogy az Ujvidéken rendezendő irodalmi estély teljes mértékben kilégitse Ujvidék közönségének kulturális igényeit. Az Ujvidéken tartandó irodalmi estélyen a Petőfi Társaság valamelyik tagja méltán fogja Gyóni Géza örök-

életű és feledhetetlen költészetét, elsőrangú művészek Gyóni verselt fogjak elszavalni és országos nevű énekessék előadják majd a megzenésített Gyóni-dalokat.

— Függetlenül az Ujvidéken rendezendő irodalmi estélyről, az ujvidéki középiskolák ifjúság körében is rendezünk innepségeket, hogy ismétte tegyék az ifjúság körében a tragikus sorsú költő műveit. Külön felhívást is intézünk a tanulmányi körökben, amelyben felhívjuk őt arra, hogy az egész akcióban vegyen részt.

Pakots József nagyérieki nyilatkozata bizonyosan osztatlan örömet kell Ujvidék társadalmi és irodalmi körében. Kétségtelen, hogy az irodalmi estély jelentős sikerrel végződik Ujvidéken és hogy az estélynek a jövedelme tekintélyes összeggel támogatja majd azt az akcióit, amelynek célja, hogy tragikus sorsú nagy költőnk legalább halál porában nyugodjék méltó helyen az anyaföldben és emléke díszes márványhoz jusson.

Egyébként pótlólag el kell még mondanom azt is, hogy a Petőfi Társaság akciója a legteljesebb mértékben támogatja a Vidéki Hírlap-írók Országos Szövetsége, amelynek Gyóni Géza alelnöke volt. A Szövetség részt vesz Gyóni Géza hamvainak hazaszállításában is, a munkánál fontos szerepük lesz az Ujvidéki Hírlap munkásainak.

Paál Józ.

Uj rend a honvédségnél

Ezentul csak három pótszázada lesz az ujvidéki honvédszázadoknak. Feloszlatták a munkás-kicsérlelési osztagokat.

— Budapesti munkatársunktól

Budapest, okt. 6.

A honvédelmi minisztériumnak két érdekes rendelete látott ma napvilágot. Mind a két rendelet közelről érdekl az ujvidéki honvédekkel és éppen ezért sietek ezekről az intézkedésekről elsőnek adni tudósítást az *Ujvidéki Hírlap* szerkesztősége számára.

Az egyik intézkedés a honvédpóttések beosztását változtatja meg és ennek a rendelkezés értelmében már a legközelebbi napokban új beosztás lép életbe a hatos honvédszázadoknál is.

A honvédelmi minisztérium ez év elején úgy intézkedett, hogy a honvédpóttések pótszázadainak a számát ötre emelte fel és állította a törzsszázadot is, amit eddig a honvédségnél nem ismertek. Ez a rend rövid ideig volt érvényben, mert a honvédelmi miniszternek ma megjelent új rendelete megszüntette a póttesteknél fennállott öt pótszázadot, illetve azoknak számát háromra csökkentette. Az átszervezés munkálatok a hatodik honvédszázadoknál is folyamatban vannak és a pótszázadokba való beosztások ezentul egészen új alapon történnek meg.

Az ujoncokat három kategóriába osztják.

Lesznek négyhetes ujoncok, nyolc hetes ujoncok és olyan ujoncok, akiknek a kiképzése már befejezést nyert. Ezentul minden századhoz csak hasonló

korosztályu ujoncok kerülnek, az egyikhez a négyhetes ujoncok, a másikhoz a nyolc hetes ujoncok és a harmadik századhoz azok, akiket már kiképeztek és akik innen a harcra mennek.

Az új rendelet meghagyja a lábdázó és felülvizsgáló osztagokat, de úgy rendelkezik, hogy ezeknek legénysége készült-ségi szolgálatot és őrszolgálatot tartozik végezni. Eddig a lábdázó és felülvizsgáló legénység pihent.

A törzsszázadnak ezentul az lesz a kötelessége, hogy összegyűjti az embereket, de azokat nem tarthatja századnál. A segédszolgálatosokat átküldi a kerületi segédszolgálatos legénység pedig a kerületi őrszázadhoz.

A másik rendelkezése a miniszternek a munkás-kicsérlelési osztagokat szünteti meg és az osztagoknál levő legénységet besorozja a már eddig is fennálló kerületi munkásgyűjtő osztagokba. Eddig az volt a rendszer, hogy a segédszolgálatos szakmunkásokat vagy a szakmunkás-kicsérlelési osztaghoz vagy a kerületi munkásgyűjtő kerethez osztották be. Most a kicsérlelési osztagok megszűnnek, ennek az osztagnak csak a kerete marad fenn, ennek a katonai hivatalnak pedig az lesz a feladata, hogy a *gyárakban levő és frontszolgálatra alkalmas munkásokat harc-területi szolgálatra alkalmas munkásokkal cserélje fel.*

Hasonló intézkedések történtek egyébként a közös hadsereghez tartozó munkás-kicsérlelési osztagokkal is.

P. J.

Árdrágítással vádolt jegyző.

Payerle Nándor főkapitányhoz a napokban egy íbljelentés érkezett, amely szerint *Brezsövszky* Vazul begécsi községi jegyző a maximális áron magasban felült, elsőnyiban levonas nélkül 10 koronáért adott el sertéseket. Ma délután tartotta meg a följelentés ügyében a rendőrbírói tárgyalást *Zambauer* Ágoston rendőrkapitány. A tárgyaláson *Brezsövszky* tagadta, hogy ő egyáltalán sertéseket eladott, vagy az eladásra bárkinek is felhatalmazást adott volna. *Krsztics* Szvetozár községi végrehajó egyszer hozzájött és mondta neki, hogy őt barát sertést eladott az övéből Buchmüllernek. Ő erre felelősségre vonta *Krsztic*et, hogy honnan mert az fólhatalmazás nélkül az ő disznóval rendelkezni és az eladást megemmitette. Ugyanez az eset fordult elő *Piszarov* Dusan napszámos, alkuszál is, aki szintén minden megbízás nélkül járt el, sőt 20 korona előleget is vett föl a jegyző sertéseire, az előleget később, amikor a jegyző az üzletet nem csinálta meg, *Piszarov* visszafizette a bevételt.

A tárgyaláson a rendőrbíró tanuként kihallgatta még *Marckity* Konstantin ujvidéki zöldségkereskedőt, aki elmondotta, hogy neki *Popovics* Lyubomir begécsi görög keleti lelkész azt mondta, hogy az ő jegyzőjük-

nek van sertése eladó. Később azonban, amikor *Brezsövszky*val az ujvidéki piacon találkoztak, *Brezsövszky* megcáfolta a görög keleti lelkész információját.

A tanúkiballgatások végzetével *Zambauer* kapitány a tárgyalást megszakította, az ítélethárdeés időpontját *Payerle* Nándor főkapitány fogja megállapítani, aki az ítéletet megghozza.

HÍREK.

* Palánkán nem lehet sertést vásárolni. *Holler* Jakab az ujvidéki városi rendőrség detektíve, *Payerle* Nándor főkapitány megbízásából a napokban egy szerzállítási család ügyében *Petrocön* nyomozott és amikor hazafelé utazott Ujvidékre, a vonaton úttársai között folytatott beszélgetésekből megállapította, hogy Palánkán is divatban van a sertésnek maximális áron felült, elsőnyiban, levonas nélkül 9 és 10 koronáért való vásárlására. Az ügyes detektív hazakérve azonnal jelentette ezt a megállapítást *Payerle* Nándor főkapitánynak, aki a palánkai csendőrsőrt utasította a vizsgálat megejtésére. Furcsa módon azonban a csendőrség egyetlen esetet sem tudott kimozdítani. A főkapitány erre *Zsigmond* János palánkai főszojgábróhoz fordult intézkedésért, aki — miután mást nem tudott tenni — a sertésjárások kiadását általában beszüntette. Így tehát Palánkán most nem lehet sertést venni, maximális ártért sem.

Házasság. *Wilhelm* Lajos ma tartja esküvőjét *Hirschfeld* Juliska úrrel. (Minden külön értesítés helye.)

Ujvidéki Színház. Az Ujvidéki Színház legközelebbi száma hétfőn jelenik meg gazdag tartalommal. Közli a színház és a mozi egész heti részletes műsorát.

Gondatlanságból okozott emberölés. Az ujvidéki kir. ügyész-ség vádat emelt *Dorját* Jánosné, született *Kovács* Paula ujvidéki lakos, *Dorját* János bordélymester neje ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt, mert az asszony Ujvidéken 1917 június 26-án az uszni nem tudó *Palkovics* Gizella 9 éves leányt a szabad Dunába vitte ifjórni és ott nem vigyázott rá, hogy fogja a leánykát a Duna ára elsodorta és nem lehetett kimenteni. A kisleányt szűle csak azért engedték *Dorját*éval ifjórni menni, mert az megígérte, hogy vigyázni fog rá. A kir. törvényszék ma tartott tárgyalásán a vádlott védekezésének és a szerencsétlenül járt kisleány szűleinek, mint tanuknak meghallgatása után a vádlott gondatlanságát megállapította és őt 15 napi fogházra ítélte el. A vádlott felmentése végett, az ügyész pedig a büntetés súlyosbítása végett felelősebb jelentéket be.

Titokzatos féhrneműltvalók. *Kosztics* Margit ujvidéki lakos *Jenőherceg* utcai lakásának padlására féhrneműket tergetett ki szárítás céljából. Az értesek féhrneműket még mielőtt megszárdáltak volna ismeretlen tolvajok ellop-ták. A rendőrség az ügyben a nyomozási levezette.

Komlós Vilmos tánciskolát nyit. Komlós Vilmos, a szintársulat kiváló táncosa és tánc-tanítója e hó 15-től kezdődőleg hat hetit időtartamra tánciskolát nyit, ahol Furlana, Boszton, Gól tánc és a többi szokásos táncokat fogja tanítani. Hatéves gyermekeiktől kezdve lehet beiratkozni lapunk kiadóhivatalában. Tandíj a hat heti kurzusért 30 korona. Hetenkint 4 óra. Delután 3 és fél órától 5-ig a gyermekek, 5-16 és fél óráig a felnőttek tanulnak.

Az Agrárbank átvette az újított birtokot. Az Ujvidéki Hírlap adott először hírt arról, hogy az Agrárbank tárgyalásokat folytat gróf *Chotek* Rezső 10.000 holdas öröklött birtokának berletére vonatkozólag. A berletti szerződést nemrég kötötték meg harminc évre, holdankint évi 105 korona brüsszleg fejében. Mint Szabadkáról jelentik az Agrárbank at is vette most a *Chotek*-birtokot s ebből egyik igazgatója, miután a dáradi Schaumurg-uradalom átvételét befejezte, meg is érkeett Futakra. A bank csak 7000 holdat akar saját kezelésében megtartani a többi parcellánkat alferletbe adja. Eddig mintegy 1500 holdat adott át kisparcellákban, holdankint 170—200 koronáért.

Nemcsak nyugtatózó, katonaszökevény is. Az Ujvidéki Hírlap nemrégiben megírta, hogy *Vucsetics* Milán egy itéleti pirománias fia merényletet skart elkövetni *Hadasi* Szilárd dr. újvidéki ügyvéd ellen. Akkor a itéleti csendőrség *Vucseticset* elfogta és az újvidéki kórházhoz elmebeteg osztályán helyezték el. Ma egy katonai orjárt jelent meg a kórházban, elfogott parancsral *Vucsetics* Milán őrmester, katonaszökevény ellen. A szerencsétlen embert a katonai hatóság egyik budapesti helyőrségi kórház elm-beteg osztályán fogja elhelyezni.

Katonai munkások ipari üzemeiben. A honvédelmi miniszter egyik legutóbbi rendletével a budapesti, legutóbb, kassai, pozsonyi, szarvasi, zágrábi, kispesti, debreceni, soproni és nagyszalonai honvéd pótlásútlói parancsnokságoknál szakmunkásokireadó osztályokat, illetőleg munkásnyitjő telepeket létesített Ezek az alakulások azzal vannak megbízva, hogy a *honvédségek dolgozó üzemei számára* a katonai szolgálatot teljesítő szakmunkásokal összegyűjtésük és irányításuk. Tekintettel az iparban mutatózó nagy munkashiányra, a honvédelmi miniszter megengedte, hogy átmenetileg más vállalatok is kaphassanak szakmunkásokat, amennyiben kötelezik magukat, hogy felszólítás esetén az ügykirendelt munkásokat a munkásnyitjő telepeknél rendelkezésre bocsátják. Erdéklődő iparosok és vállalatok a munkáskirendetés ügyében a hadi-ügyi, pozsonyi, szegedi és temesvári munkásnyitjőtlőkhöz, sőt kivételes esetekben a munkásnyitjő telepek parancsnokságához is fordulhatnak. A nehéz közlekedési viszonyokra való tekintettel a szakmunkások kirendelését mindig a legközelebbi helyi munkásnyitjő telepről kell kereselmé.

Vér-, bőr- és idegbajosoknak kelte figyelmet kell fordítanok arra, hogy azérik rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserivíz használata által érhető el.

Az illető sohasem volt alkalmas az arra a célra, amit neki maga gondolt. Keressen olyant, akinek ez örömet okoz és szerencséjének fogja tartani.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor.

Vasárnap d. u.: *Mágnás Miska*.
Vasárnap este: Az aranyfácán.
Hétlőn: Bernát bácsi.
Kedden: Bernát bácsi
Szerdán: Lengyelék.
Csütörtök: Vengerkák.
Pénteken: Vengerkák.
Szombat: Lavotta szerelme.

Az Aranyfácán operett. Jean Gilbert operettjével, az Aranyfácánal kezdte meg a társulat az ujdonságok sorozatát. Magaról a darabról kevés jót mondhatunk s csak a szereplők derekas munkájának érdeme, hogy a publikum — amely a színházat zsufo-lusát megtöltötte — mégis jól mulatott. A szöveg fogyatékos-ságát némileg pótolja a darabban előforduló néhány kedves melódia-ziú énekszám. A szereplők közül első helyen *Révész* Ilonkát kell kiemelnünk, aki Heibe szerepében elsőrendű alakítást produkált. Kedves játékaival, valamint énekszámjaival és tánciaival mindenben rászolgált a közönség elismerésére. Második felvonás-beli fácán-kosztümje élénk hatást keltett. A konzult *Remete* ját-szotta s jóízű humorával egész este hangos derűtségben tartotta a közönséget. Kedves volt a konzultleánya szerepében *Szobeny* Margit, aki máris a közönség kedvence lett. Szerződtetésével hasznos erőt nyert a társulat. A két bábóban *Gömöri* és *Komlós* elsőrendűek voltak. Különösen *Gömöri* erőt el nagy hatást szép énekszámjaival. *Rónai* az énbőket adta az ő megszokott közvetlen-ségével. Jó figura volt *Kürti* mint az élnők titkára. A darabot holnap este megismétlik.

(K. F.)

Bernát bácsi. Hétlőn és kedden este a Magyar Színház nagy-sikerit ujdonsága a rendkívüli mulatságos *Bernát bácsi* kerül bemutatóra. A hitűnő darab Ber-linből került hozzánk, de Bécs-ben is megért kétszáz előadást. A Bernát bácsi címszerepét *Remete* Géza játsza, míg a többi szere-peket Lengyel Irené, K. Pinter Irma, Kényes Margit, Nádasyné, Komya Gizella, Deák Kornél, Komlós, Gömöri, Torma, Hidvegi és Rónai Imre játszák. A bemu-tató-előadás iránt igen nagy az érdeklőés.

Előadótársadalm: Ujvidéki Művelődési és Szabadidőosztály.

Köszönetnyilvánítás

Elsősorban az újvidéki Hadasiyán egyletnek, akik felejtethetetlen drága jó férjem

Teringer Péter

határa alkalmával a végtsz-tességen megjelentek továbbá mindazoknak, akik jár-dalmatnál résztvételük eny-heteni iparkodtak és a te-meltesen megjelentek kö-szönetet mondok.

Ujvidék, 1917. okt. 6.

Özv. Teringer Péterné.

ADRO HIRDETÉSEK.

12 hold szőlő Kamenicán a Savidan eladó. Bővebbet K. Tóth Antal-nal Buzatér 11.

Egy két ágyas butorozot szobát kony-hával vagy kisebb meltek szoba-val október hó 15-ére kerestetik. Cim Műépítész. Dúrr, Aikotmány-utca 19. Ajánlatok nemélti keretik.

100 literes boroshordó, literenkint 40 fillérért eladó. Cim a kiadóban

6 drb boroshordó összesen 25 hek-tólter tartalommal eladó Rákóczy F-ut 37. balra 1 ajtó.

Fenjáró beteges öreg ur mellé egy intelligens jóvalólá apóloné keres-tetik. Jenkeznai a kiadóban.

Van mindenféle nagyságu jókarban levő hordó, zsír káposzta, bor töltésére. Kapható Temerin-utca 37.

Műkes Kelemen-utca 25 számú ház eladó. Bővebbet ugyanott vagy Dunai-utca 21.

Házvezetőőnek ajánlok újvidékre egyszerű szerényigényű nő kitű-nően jó külső gazdaságot érti. Cim a kiadóban

Háromsbás lakást keresek. Cim a kiadóban.

Múlt hó 28-án Vi kóvics-utca-ban 240 korona elvesztett. Becsületés megtalálója keretik átadni a Rendőr-ségnek.

Kőműves mesterséggel bíró férfi ház-mesteri állást keres nagyobb ház-ban. Cim Betlehem-utca 14.

Egy bejáróné kerestetik. Cim a kiadóban

VESZEK

szőlőültvány parafaldókat minden mennyiségben. Mintazott áránjalat-ok keretik **FRANK ANDOR** nagykereskedő Budapest, VIII. Jó-zset-kört 21.

712. szám. kih. 1917.

Schneider Károly újvidéki lakós elleni tolyamatba tett kihágási gyben előírt rendőrfőkapitányi mai napon meghozta a következő

ITÉLETEK.

Schneider Károly 57 éves tejkere-sztő újvidéki lakost az 1885 évi XXVI. L. c. 3. §-a uttközé kihágas-ba vétkesnek mondom ki s ezért a hivatkozott törvény és a kbt. 21. §-a alapján a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számítottól 15 nap alatt végrehajtas terhevel fizetendő, az 1901 évi XX. t. c. 23. §-ban meghatározott céltokra fordítandó 200 100 korona pénzbüntetéssel büntetem, mely pénz-büntetés behajthatatlansága esetén 10 5 napi saját költségen kitöltendő elzár-asra változtatom at. Köteles továbbá teni ide és jogkövetkezmények ter-hevel 8 korona vegyvizsgálati díjat a vegyvizsgálat atomas részére megfi-tetni. Ezen itélet jogerőre emelkedése után az Ujvidéki Hírlapban egyszer kiemendő és a város területén egyszer kibömbölendő terhelt költségen.

INDOKOK:

A vegyvizsgálat eredménye, az 1895 évi XLVI. t. c. 7. §-a.
Ujvidék szab. kir. város rendőrfő-kapitányi hivatala 1917. évi július 31.

PAYERLE NÁNDOR s. k.
rendőrfőkapitány.

432 szám. kih. 1917.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa mint másodikiku rendőri büntető bírósá-g a mai napon tartott tanácsülésé-ben felülbírálat alá vevén Schneider Károly újvidéki lakós terheltnek az újvidéki rendőrfőkapitányi hivatal mint elsőtoku rendőri büntető bíróság 712/kih. 1917. számú itélete ellen annak meghirdetésekor szóval bejelent-tett és írásban indokolt felebbeszét, következően

ITÉLT:

A felebbeszéssel megtámadott első-toku itéletet indokainál fogva helyben-hagyja. Erről az elsőfokon eljárt hatóságot felebbező terhelt értesítése céljából az iratok leküldése mellett értesíti. Ez ellen az itélet ellen a R. B. Sz. 179. §-a értelmében a köz-letőli számítottól 15 nap alatt az első-fokon eljárt hatóságnál benyújtható, a m. kir. belügyminiszterhez intézendő további felebbeszésnek van helye.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa mint másodikiku rendőri büntető bíróság 1917. évi augusztus hó 25-én.

PROFUMA BÉLA s. k.
polgármester.

Korzo-Mozi
október 7-én.
Vasárnap.
A zongora művész
vigjáték 2 felvonásban.
Kékhatu Fantom
II. rész. Nagy detektívdráma
4 felvonásban. Főszereplők:
Rita Lessing, Odry Árpád
és Kertész Dezső.

TIVOLI
október 7-én
Vasárnap.
Az előitelet
„Nerdis” dráma 4 felv.
A Főszerepben:
CARLO WIETH
Tatalka hármásban
bóbózat 2 felvonásban.

Ingtatlanok eladása.
ELADÓ Ada és Mohol községgel szemben Bácskában a Tisza bányati oldalán, két kilométernyire az alomastói 690 hold egytve tartozó földirtok.
Az illető földirtok két pusztára oszlik felszerelve minden modern meléképütellet. Az egyik major 413, a másik pedig 277 hold kiterjedéstől és a meléképütelek mellett egy-egy lakható kastély áll.
A földirtok biztos minden araddsal szemben s minőség tekintete-ben ugy Bacsában mint az ország többi legtermékenyebb vidéken a leg-elsők között áll.
A föld ára holdonként 3400 de gyors elhatározásnál előnyös árenged-mény. A föld egy része parcellázható és jól eladható.
Gyors ajánlatok
Forgalmi Részvénytársaság
Ujvidék Kossuth L.-u. 37 címere küldendő. Sürgőnycim Forgalom. Telefon 297.
Fizetési feltételek előnyösek, mert egy millió előnyös kölcsönt lehet kapni.

Rosenberg-féle Diák-Tánciskola.

Meghívó.

Készséggel engedve városunk több előkelő hölgye megismerésül felszólításának, szombaton f. évi október hó 13-án a Grand Mayer (Földi) szálló dísztermében zártkörű

Diák-Tánciskolámat

megnyitom, melyben tanítványaimat az összes modern, különösen a magyar, francia és angol táncokra valamint sikkes mozdulatokra, társaság-beli előkelő viselkedésre, a társalgás tisztes külső alakjára oktatom. Erről t. Cimed értesítve, van szerencsém eme tanfolyamra czennel tisztelettel meghívni. Oktatás: Kedd, csütörtök, szombat és vasárnap este 5-7 óráig. Tiszteletdíj az egész tanfolyamért 10 korona. A beiratásnál a tandíj fele fizetendő. Beleépésre csakis meghívott családok jogosultak.

Tisztelettel

ROSENBERG ÁRMIN
okl. táncitanító.

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal.

Veszek. vagy becserelek régi aranyat, törött aranyat, arany pénzeket a legmagasabb árakon!!

Krausz Samu

óras ékszerész és látszerész Ujvidék, Kossuth Lajos (16) utca 23.
A nagy villamos órához.

ÉRTESÍTÉS.

Gyönyörű kivitelű modern hépek csakis műtermemben készülnek a legszebben és legolcsóbban. Rossz és régi kép után is élethű nagytűsokat készítek.

Szíves pártfogását kérem

Futosevits

fényképész.

Ferenc József tér 2.
(Szerb-Matica épülete)

Zöld paprikát

és friss káposztát, minden mennyiségben és időben, napiáron veszünk. Ajánlatokat

Háász és Szentlélek

Osijek I. (Eszék)
címre kérünk.

APOLLO

október 6., 5. és 7-én
Péntek szombat vasárnap

Az élet éjszakája

egy vak leány története 4 felvonásban. Meghatóan érdekes és művészi hatású dráma.

A főszerepben:

MAGDA SONJA

Gép- és hengerolaj

gépszir, karbolincum valamint kőszén kátrány minden mennyiségben kapható

Komlós Bélánál

Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 43. (Órmény-utca bejárát.)
Interurbán telefon: 391. szám.

HADI ÖZVEGYEK FIGYELMÉBE.

Berliner Warenhaus Nagybecskerek vesz mindentféle használt férfi öltönyöket és darabjaert 50 K-tól 300-ig fizet. Küldje postán rögtön ármeg-állapítás veget.

EXHUMÁLÁS

és elszállításra vonatkozó engedély valamint a mérsékelt fuvar-engedmény kieszközölésre és keresetűvitelre megbízásokat elváltat jutányos árban

HUNWALD ZSIGMOND

Hullaszállítási vállalat, II. Rákóczi Ferenc ut 61. szám.
Telefon interurbán 185. szám.

ÜZLETNYITÁS.

Tisztelettel bátorkodom a mélyen tisztelt hölgyek becses tudomására hozni, hogy a helybeli piacon az Erzsébet-szálloda épületében egy

női-, leány-és szőrmekonfekció áruházat

nyitottam, amelyben az évad leggyönyörűbb női modelljait, valamint praktikus leány-kabátokat és a muffokban és boákban a legponpásabb szőrmegarnitúrákat — középminőségűtől a legfinomabb kivitelig — a raktáron tartok.

Az elegancia, a kifogástalan szabás és a legolcsóbban megállapított árak képesek tesznek engem a mélyen tisztelt hölgyeket teljes megelégedésükre kiszolgálni.

Amidőn tisztességes és figyelmes kiszolgálásról kezeskedem, élénk látogatásért esedezem.

Kiváló tisztelettel

WIEGENFELD JENŐ

Ujvidék, Fötér, az Erzsébet-szálloda épületében.

Georgievits M. és Társa

Ujvidék, Trandafill-palota Buzatér és Hán-utca sarok.

Ujonna berendezett üzletemben legnagyobb választékban kaphatók híres „Riessner” és „Friedland gyártmányú” folytonégó kályhák.

Ugymint a többi szakmába vágó

különbféle cikkek.

